

Porażenie prądem elektrycznym – pierwsza pomoc przedlekarska

Uwalnianie porażonego spod działania prądu elektrycznego i jego ratowanie.

W razie porażenia prądem elektrycznym najważniejszą czynnością jest **szybkie uwolnienie porażonego spod działania prądu i udzielenie mu pierwszej pomocy**. Osoba ratująca musi dokonać wyboru metody i sposobu uwolnienia porażonego spod działania prądu elektrycznego w zależności od warunków, w jakich nastąpiło porażenie, mając przy tym na uwadze własne bezpieczeństwo oraz potrzebę natychmiastowego uwolnienia porażonego.

Uwolnienie porażonego spod działania prądu elektrycznego o napięciu do 1 kV może się odbyć jedną z następujących metod:

- ✓ przez wyłączenie napięcia zasilającego
- ✓ przez odciągnięcie porażonego od urządzeń będących pod napięciem
- ✓ przez odizolowanie porażonego, uniemożliwiające przepływ prądu przez jego ciało.

Porażonego można odciągać od urządzenia elektrycznego, gdyby wyłączenie napięcia trwało zbyt długo. Można uwolnić porażonego, przy przepływie prądu rażenia ręka - nogi, przez „odizolowanie go od ziemi” za pomocą materiału izolacyjnego podsuniętego pod nogi porażonego.

Uwalniając porażonych spod działania prądu elektrycznego o napięciu do 1 kV, należy stosować następujący zasadniczy i dodatkowy **sprzęt ochronny**: rękawice gumowe, kalosze, dywaniki, drążki, itp. Ratownik musi być zawsze dokładnie izolowany.

W razie braku sprzętu ochronnego można stosować jako materiał izolacyjny zastępczy: suche drewno, tworzywa sztuczne, suche materiały tekstylne. Nie wymaga się stosowania sprzętu ochronnego lub innych nieprzewodzących materiałów tylko podczas wyłączenia za pomocą łączy i bezpieczników.

Uwolnienia porażonego spod działania prądu elektrycznego o napięciu powyżej 1 kV można dokonać przez:

- ✓ wyłączenie napięcia zasilającego za pomocą wyłącznika (po tej czynności sprawdzić brak napięcia i rozładować urządzenie, zachowując wymagane środki ostrożności)
- ✓ odciągnięcie porażonego od urządzeń będących pod napięciem tylko za pomocą odpowiedniego sprzętu ochronnego (mogą to wykonać tylko wykwalifikowani elektrycy).

Bezpośrednio po uwolnieniu porażonego spod napięcia należy:

1) Szybko zbadać go wstępnie, żeby ocenić:

- ✓ czy ma świadomość (przytomny lub nieprzytomny),
- ✓ czy oddycha i jak (zwolniony lub przyspieszony oddech świadczy o złym stanie porażonego - norma: 10 - 24 oddechy na minutę),

- ✓ czy pracuje serce i zachowana jest wydolność krążenia (bezpośrednio osłuchać okolice serca na klatce piersiowej oraz zbadać tętna na tętnicy szyjnej). Jeżeli porażony krwawi, trzeba zatrzymać krwawienie, zakładając opatrunek uciskowy,
- ✓ czy nie jest uszkodzony odcinek szyjny kręgosłupa (po upadku z wysokości),

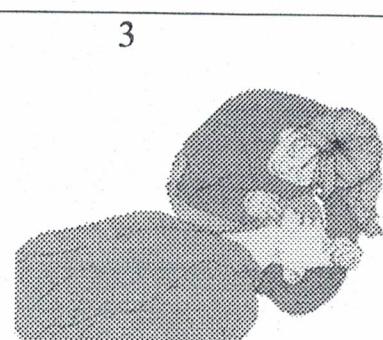
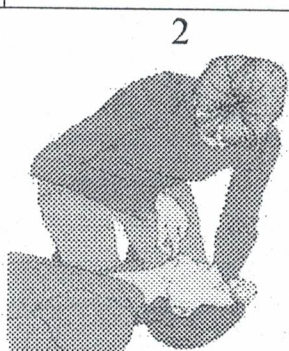
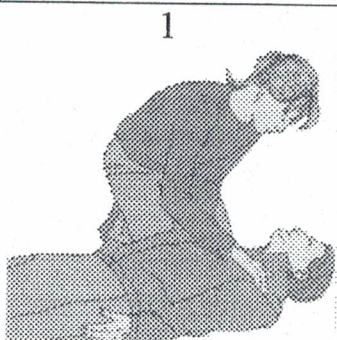
2) Zdecydować, jaki ma być zakres doraźnej pomocy i sposób jej udzielenia.

Sposób ratowania zależy od stanu porażonego:

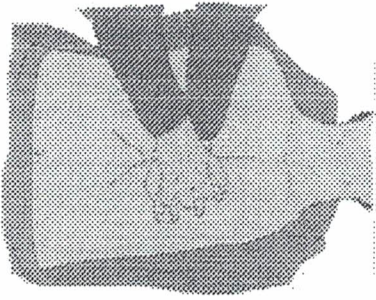
- ✓ gdy jest przytomny, należy rozluźnić ubranie w okolicy szyi, klatki piersiowej i brzucha oraz ułożyć porażonego wygodnie na prawym boku. Należy wezwać lekarza, a jeżeli jest to niemożliwe, zaleca się przeniesienie lub przewiezienie porażonego do lekarza,
- ✓ gdy jest nieprzytomny i oddycha, należy ułożyć go na prawym boku (nie wolno na plecach!), okryć np. kocem, wezwać lekarza i cały czas obserwować, gdyż może nastąpić zatrzymanie oddechu,
- ✓ gdy jest nieprzytomny i nie oddycha, należy położyć go na plecach, porozpinać uciskające części garderoby, oczyścić jamę ustną z resztek jedzenia, zapewnić dopływ świeżego powietrza, rozpocząć sztuczne oddychanie i masaż serca, gdy nie jest wyczuwany puls, oraz wezwać pogotowie ratunkowe.

Rażonego człowieka można jeszcze uratować, jeżeli udzieli mu się skutecznej pomocy przed upływem od 3 do 5 min, tzn. przed upływem czasu, jaki bez dopływu tlenu może przeżyć kora mózgowa.

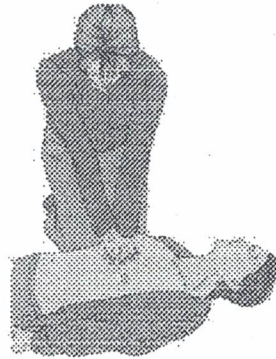
RESUSCYTACJA (MASAŻ SERCA)	
Oceń bezpieczeństwo	miejsce zdarzenia, swoje, poszkodowanego, świadków
Oceń przytomność	potrząśnij za barki, zadaj pytanie
Wołaj o pomoc	wskaż ręką konkretną osobę, zapytaj o personalia
Udrożnij drogi oddechowe	odchyl głowę, 2 palce na części kostnej żuchwy po swojej stronie, druga ręka na czoło
Oceń oddech	przez 10 sek, 3 zmysły, „nie widzę, nie słyszę, nie czuję”
Zadzwoń pod 112 lub 999	nie rozłączaj się dopóki nie pozwoli na to dyspozytor
30 uciśnień	30 uciśnień w tempie 100/min. na głębokość 4-5 cm
2 oddechy ratownicze	2 oddechy ratownicze usta – usta, każdy oddech ok. 1 sek.

4a

4b

5

Wezwanie pogotowia ratunkowego

Pamiętajcie również o wezwaniu pogotowia ratunkowego do osoby porażonej - w każdym takim przypadku! Nawet człowiek pozornie bez jakichkolwiek obrażeń ciała, może mieć na przykład późne zaburzenia rytmu serca czy uszkodzenia nerek.

Uszkodzenia i oparzenia skóry

Uszkodzenia i oparzenia skóry prądem elektrycznym powinniście przykryć niewielkim jałowym opatrunkiem z gazy. Możecie też je wcześniej schłodzić wodą, jak w przypadku zwykłych oparzeń. Czynność tę powinniście zgłosić przybyłemu na miejsce wypadku lekarzowi.